

ΛΥΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. α. Σωστό β. Λάθος γ. Σωστό δ. Λάθος ε. Σωστό A2. γ A3. β

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Η φάση της ανόδου ή άνθησης

Η φάση της ύφεσης θα τελειώσει κάποτε. Ανεξάρτητα από την αιτία που την ανακόπτει, κατά τη φάση της άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η παραγωγή, αυξάνονται και τα κέρδη και αυτό δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής δε συνοδεύεται από την αύξηση των τιμών, γιατί, όπως είπαμε και πιο πάνω, υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και αυξάνεται η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

B2. Η φάση της ύφεσης

Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δε μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη. Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

Η ένταση των παραπάνω φαινομένων διαφέρει από κύκλο σε κύκλο. Όσο πιο έντονα είναι τα συμπτώματα αυτά, τόσο πιο βαθιά είναι η ύφεση. Τέτοια ήταν η μεγάλη ύφεση του 1930 που συντάρaxε τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Επιλέγουμε τους συνδυασμούς Β και Δ, διότι εκεί η αμοιβή της εργασίας ($w = 950$), το κόστος των πρώτων υλών ($c = 10$) και ο αριθμός των επιχειρήσεων ($N = 100$) παραμένουν σταθερά. (ceteris paribus)

	$P = MC$	$Q_s = Q_{S_{αγορά}} : 100$
Β	15	$30.000 : 100 = \mathbf{300}$
Δ	35	$50.000 : 100 = \mathbf{500}$

Γ2. Η γραμμική συνάρτηση προσφοράς θα είναι της μορφής: $Q_s = \gamma + \delta P$.

$$\begin{cases} 300 = \gamma + \delta \cdot 15 \\ 500 = \gamma + \delta \cdot 35 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \gamma + 15\delta = 300 & \cdot (-1) \\ \gamma + 35\delta = 500 & \cdot 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -\gamma - 15\delta = -300 \\ \gamma + 35\delta = 500 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \gamma = 150 \\ \delta = 10 \end{cases}$$

Άρα, $Q_s = 150 + 10P$ η γραμμική συνάρτηση προσφοράς της αντιπροσωπευτικής επιχείρησης.

Η αγοραία συνάρτηση προσφοράς όλου του κλάδου θα είναι: $Q_{S_{αγοραία}} = Q_S \cdot 100 = (150 + 10P) \cdot 100 \Rightarrow$

$$Q_{S_{αγοραία}} = 15.000 + 1.000P$$

Γ3.

	Q_S	VC	$P = MC$
B	300		
B'	450		
Δ	500		35

$$MC_{\Delta} = \frac{\Delta(VC)}{\Delta Q} \Rightarrow 35 = \frac{\Delta(VC)}{500 - 450} \Rightarrow 35 = \frac{\Delta(VC)}{50} \Rightarrow 35 \cdot 50 = \Delta(VC) \Rightarrow \Delta(VC) = 1.750 \text{ €}$$

$$\Gamma 4. E_{S_{B \rightarrow \Delta}} = \frac{Q_{\Delta} - Q_B}{P_{\Delta} - P_B} \cdot \frac{P_B}{Q_B} = \frac{500 - 300}{35 - 15} \cdot \frac{15}{300} = \frac{200}{20} \cdot \frac{1}{20} = \frac{2\cancel{0}\cancel{0}}{4\cancel{0}\cancel{0}} \Rightarrow E_{S_{B \rightarrow \Delta}} = \frac{1}{2}$$

Αφού, $E_S < 1 \Rightarrow$ η προσφορά είναι **ανελαστική**.

Γ5. Η ελαστικότητα της προσφοράς εξαρτάται από τη δυνατότητα που έχει η επιχείρηση να προσαρμόζει την παραγωγή και την προσφορά της στις μεταβολές των τιμών. Ασφαλώς υπάρχουν πολλοί παράγοντες που επιδρούν σ' αυτό, όπως ο χρόνος μεταβολής του κόστους παραγωγής, το μέγεθος της επιχείρησης κτλ. Ο σπουδαιότερος όμως παράγοντας που προσδιορίζει το μέγεθος της ελαστικότητας της προσφοράς είναι ο χρόνος. Η δυνατότητα της επιχείρησης να προσαρμόζει τα δεδομένα της είναι καλύτερη, όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα προσαρμογής. Αυτό σημαίνει ότι η ελαστικότητα προσφοράς είναι μεγαλύτερη στη μακροχρόνια περίοδο απ' ό,τι στη βραχυχρόνια περίοδο. Άλλωστε στο διάστημα της μακροχρόνιας περιόδου μπορεί να μεταβληθούν όλοι οι συντελεστές παραγωγής.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. • Για το αγαθό Κ :

Στην τιμή ισορροπίας ισχύει ότι: $Q_{D_K} = Q_{S_K} \Leftrightarrow 350 - 2P_o = 50 + 3P_o \Leftrightarrow 5P_o = 300 \Leftrightarrow P_{o_K} = 60 \text{ χρημ.μον.}$

$$Q_o = 50 + 3 \cdot 60 = 50 + 180 \Rightarrow Q_{o_K} = 230 \text{ μον.πρ.}$$

Άρα, η τιμή ισορροπίας του αγαθού Κ είναι 60 χρηματικές μονάδες και η ποσότητα ισορροπίας είναι 230 μονάδες προϊόντος.

• Για το αγαθό Λ :

Στην τιμή ισορροπίας ισχύει ότι: $Q_{D_{\Lambda}} = Q_{S_{\Lambda}} \Leftrightarrow 400 - 20P_o = 100 + 10P_o \Leftrightarrow 30P_o = 300 \Leftrightarrow P_{o_{\Lambda}} = 10 \text{ χρημ.μον.}$

$$Q_o = 100 + 10 \cdot 10 = 100 + 100 \Rightarrow Q_{o_{\Lambda}} = 200 \text{ μον.πρ.}$$

Άρα, η τιμή ισορροπίας του αγαθού Λ είναι 10 χρηματικές μονάδες και η ποσότητα ισορροπίας είναι 200 μονάδες προϊόντος.

Δ2. Η νέα συνάρτηση ζήτησης του αγαθού Κ θα είναι: $Q_{S_K}' = Q_{S_K} + 100 = 50 + 3P + 100 \Rightarrow Q_{S_K}' = 150 + 3P$.

Στη νέα τιμή ισορροπίας ισχύει ότι: $Q_{D_K} = Q_{S_K} \Leftrightarrow 350 - 2P_o' = 150 + 3P_o' \Leftrightarrow 5P_o' = 200 \Leftrightarrow P_{o_K}' = 40$ χρημ.μον.

$$Q_o' = 150 + 3 \cdot 40 = 150 + 120 \Rightarrow Q_{o_K}' = 270 \text{ μον.πρ.}$$

Άρα, η νέα τιμή ισορροπίας του αγαθού Κ είναι 40 χρηματικές μονάδες και η νέα ποσότητα ισορροπίας είναι 270 μονάδες προϊόντος.

Δ3. Τα αγαθά Κ και Λ είναι μεταξύ τους συμπληρωματικά. Αφού, λοιπόν, η τιμή του αγαθού Κ μειώθηκε από 60 σε 40 χρηματικές μονάδες, η ζητούμενη ποσότητά του αυξήθηκε (λόγω του Νόμου της Ζήτησης) από 230 σε 270 μονάδες προϊόντος, επομένως και η ζήτηση του συμπληρωματικού αγαθού Λ θα αυξηθεί.

Άρα, η νέα συνάρτηση ζήτησης του αγαθού Λ θα είναι: $Q_{D_\Lambda}' = Q_{D_\Lambda} + 150 = 400 - 20P + 150 \Rightarrow Q_{D_\Lambda}' = 550 - 20P$

$$\Delta 4. \Sigma\Delta_o = P_o \cdot Q_o = 60 \cdot 230 \Rightarrow \Sigma\Delta_o = 13.800 \text{ χρημ.μον.}$$

$$\Sigma\Delta_o' = P_o' \cdot Q_o' = 40 \cdot 270 \Rightarrow \Sigma\Delta_o' = 10.800 \text{ χρημ.μον.}$$

$$\Delta(\Sigma\Delta) = \Sigma\Delta_o' - \Sigma\Delta_o = 10.800 - 13.800 \Rightarrow \Delta(\Sigma\Delta) = -3.000 \text{ χρημ.μον.} \quad (\Sigma\Delta \downarrow)$$

$$E_{D_{\tau\acute{o}\zeta\omicron\nu}} = \frac{Q_o' - Q_o}{P_o' - P_o} \cdot \frac{P_o + P_o'}{Q_o + Q_o'} = \frac{270 - 230}{40 - 60} \cdot \frac{60 + 40}{230 + 270} = \frac{40}{-20} \cdot \frac{100}{500} = -2 \cdot \frac{1}{5} \Rightarrow E_{D_{\tau\acute{o}\zeta\omicron\nu}} = -\frac{2}{5}$$

$$\text{Αφού, } |E_{D_{\tau\acute{o}\zeta\omicron\nu}}| = \frac{2}{5} < 1 \Rightarrow \text{ανελαστική ζήτηση}$$

Αφού η ζήτηση είναι **ανελαστική**, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής κατά απόλυτες τιμές. Η Συνολική Δαπάνη επηρεάζεται κάθε φορά από τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή της τιμής. Άρα, αφού **η τιμή μειώθηκε** ($P \downarrow$) και **η Συνολική Δαπάνη μειώθηκε** ($\Sigma\Delta \downarrow$).